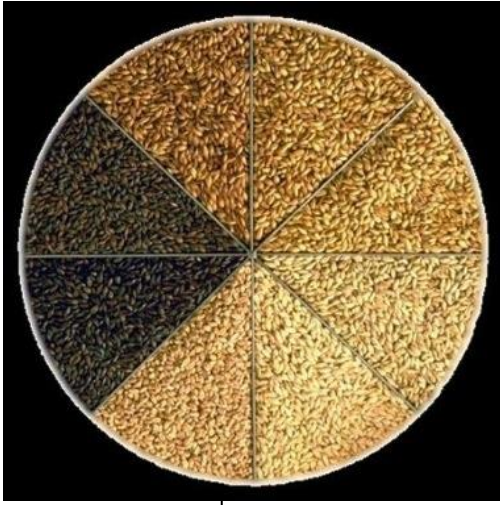

Næringsøkonomi og konkurransestrategi

Grunnleggende mikroøkonomi:

- *Teknologi og kostnader, kap. 4.1*
- *Markedstilpasning under frikonkurranse og monopol kap. 2.1*
- *Velferdseffekter ved frikonkurranse og monopol kap. 2.2*
- *Markedsmakt kap.3.2*

Teknologi og kostnader kap.4.1

Råvarer

Produksjonsprosess

Produksjonskostnader

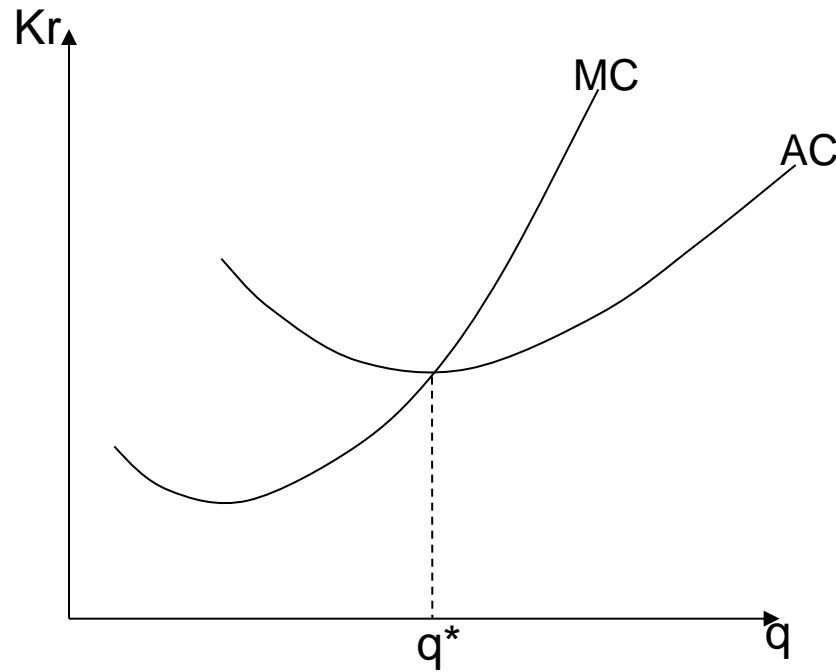
Markedstilpasning og markedsstruktur

Kostnader

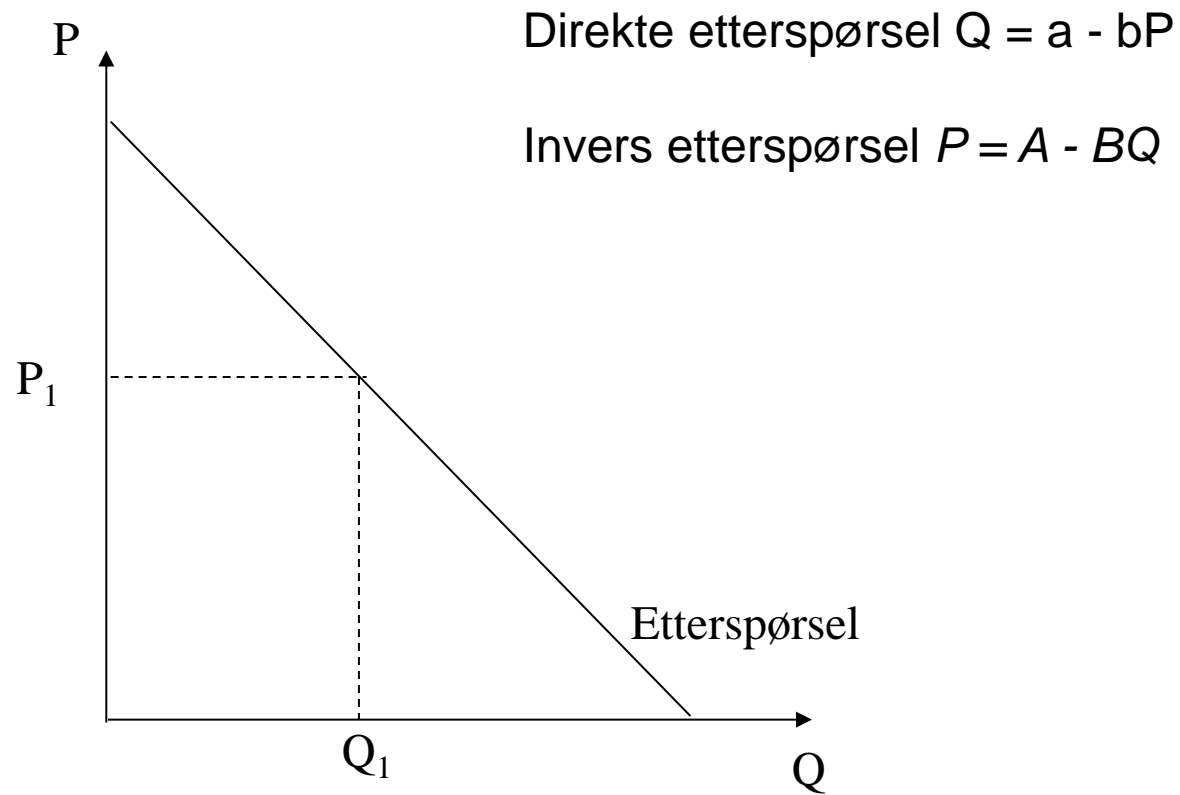
- Kostnadsfunksjon: $C(q) + F$
- Gjennomsnittskostnader: $AC(q) = \frac{C(q) + F}{q}$
- Marginalkostnader: $MC(q) = \frac{dC(q)}{dq}$
- Irreversible kostnader (sunk cost)

Forholdet mellom gjennomsnittskostnader og marginalkostnader

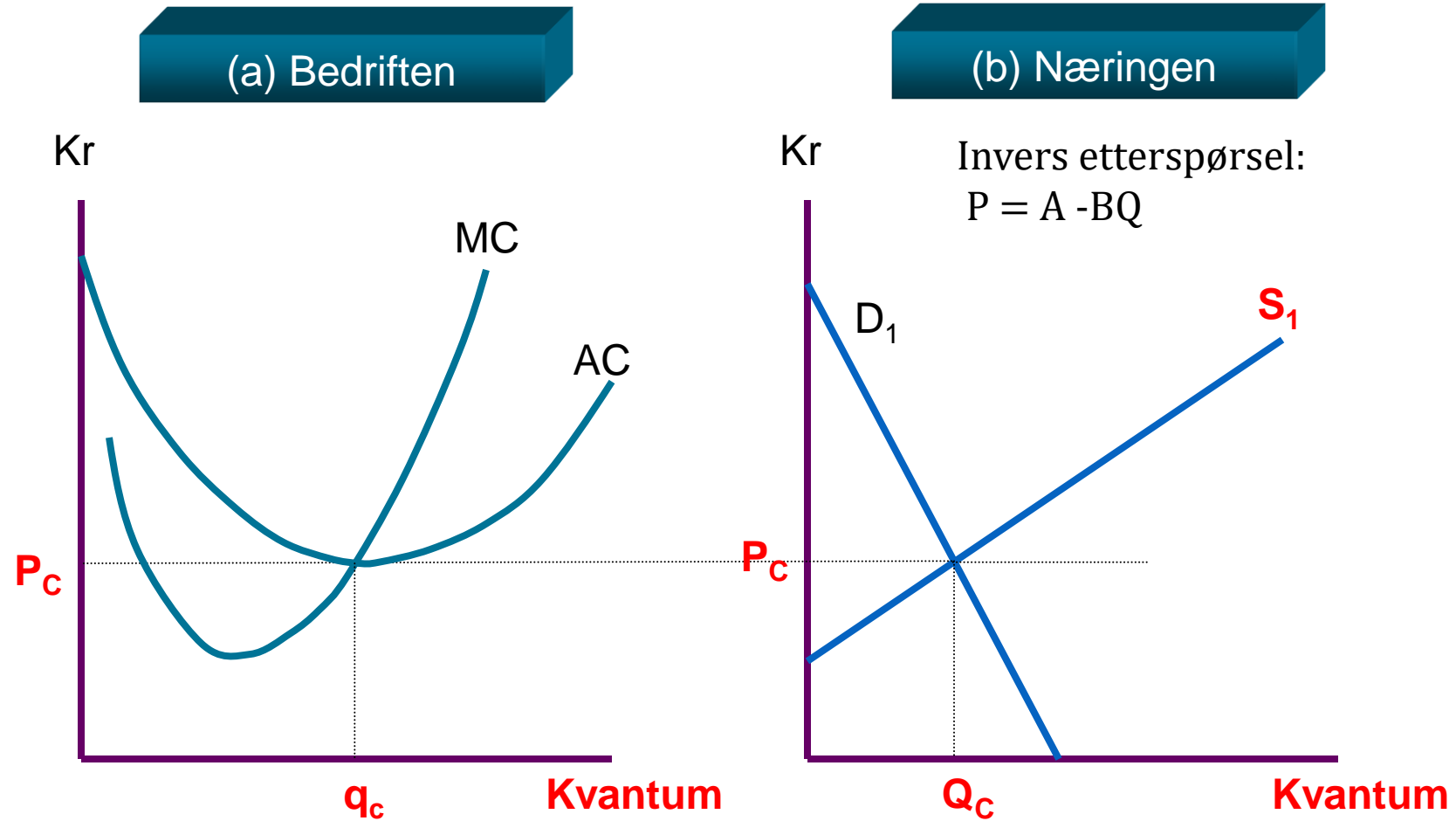
- Dersom $MC < AC$ så faller AC
- Dersom $MC > AC$ så øker AC
- Ved $MC = AC$ laveste nivå på AC kurven

Markedsetterspørse, kap 2.1

Markedstilpasning under fullkommen konkurranse - kap 2.1.1

Praktisk problem 2.1

Anta at det er fullkommen konkurranse i markedet for produksjon av mobiltelefoner. Markedsetterspørselen for mobiltelefoner er gitt ved en lineær etterspørsel: $Q^D = \frac{6000 - 50P}{9}$

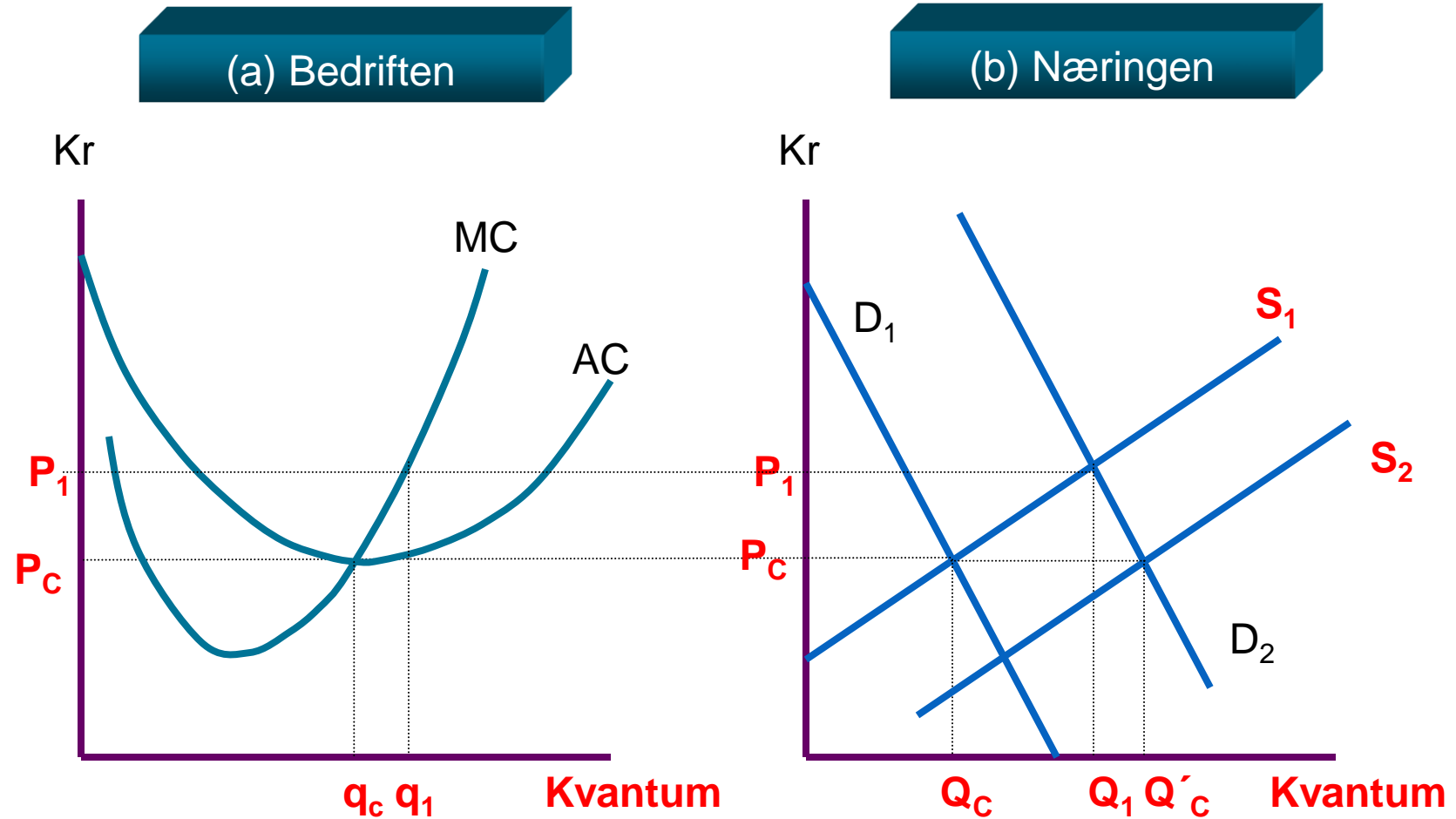
Det er 50 produsenter i markedet for produksjon av mobiltelefoner

De totale kostnadene for hver produsent er gitt ved: $TC(q) = 100 + q^2 + 10q$

Marginale kostnader er: $MC(q) = 2q + 10$

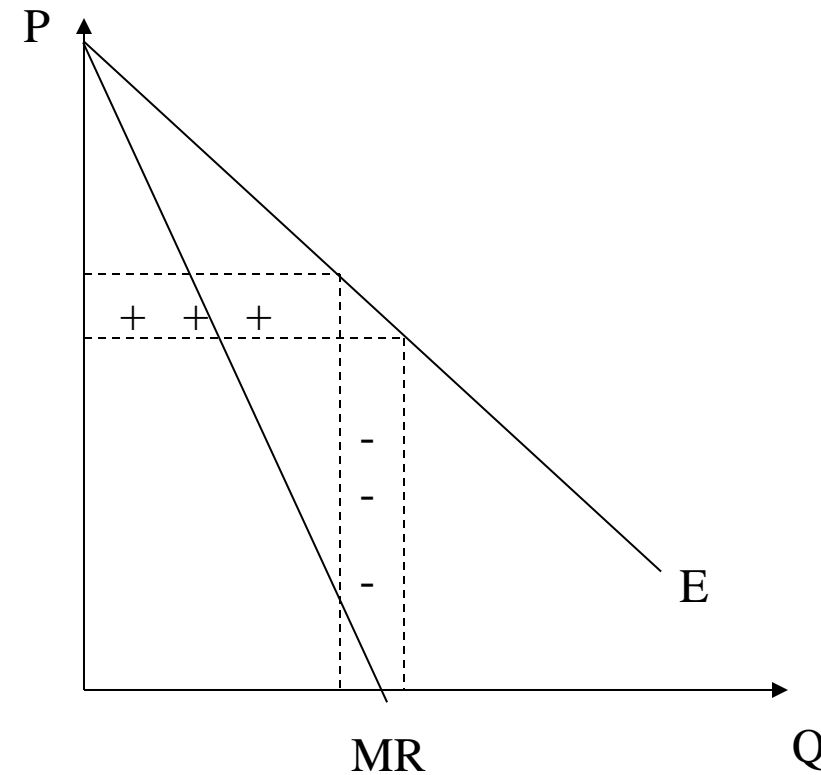
- Vis at bedriftene maksimerer sin profitt ved å produsere $q = \frac{P-10}{2}$
- Vis at markedets tilbudskurve er lik $Q^D = 25P - 250$
- Finn optimal pris og kvantum i markedet
- Hva er optimalt kvantum for hver bedrift? Vis at hver bedrift oppnår null i profitt ved markedslikevekt

Markedstilpasning på lang sikt

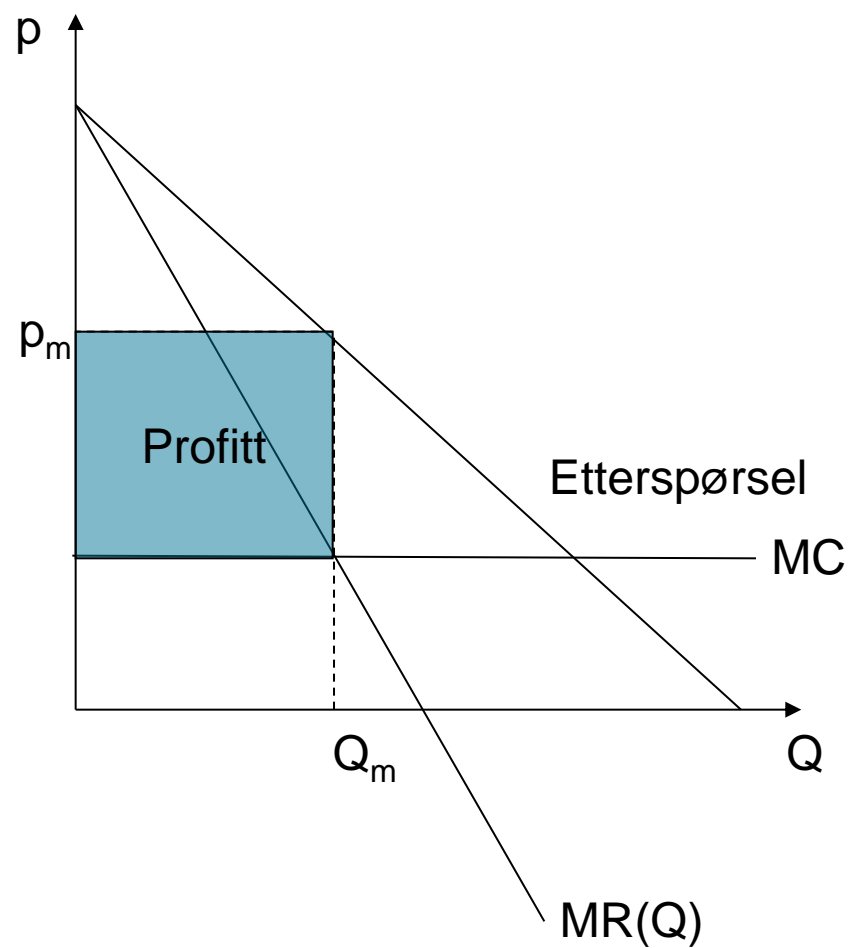

Monopol og marginalinntekt. kap 2.1.2

To virkninger som følge av at prisen settes opp

Monopolistens tilpasning

Praktisk problem 2.2

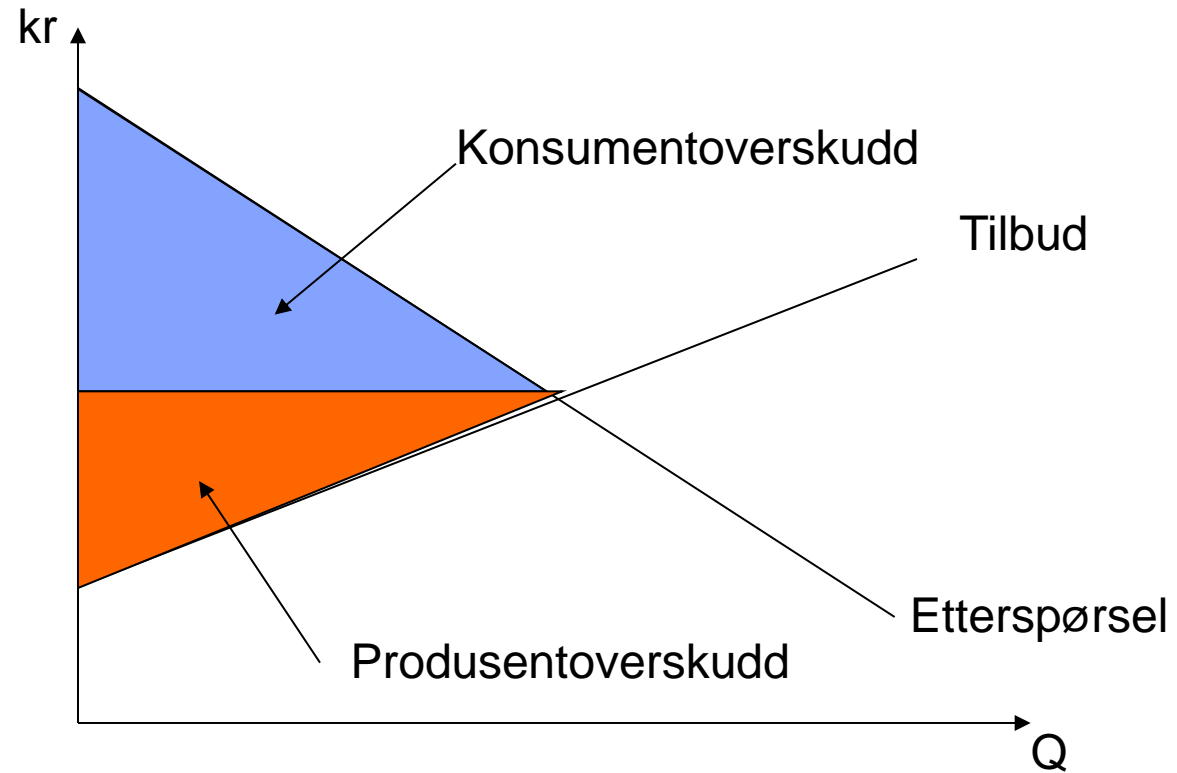
Anta nå at det er monopol i markedet for produksjon av mobiltelefoner. Monopolisten har 50 like fabrikker, med samme kostnadsfunksjon per fabrikk som i 2.1: $TC(q) = 100 + q^2 + 10q$

Markedsetterspørselen for mobiltelefoner er gitt ved en lineær etterspørsel lik: $Q^D = \frac{6000 - 50P}{9}$

Marginale kostnader for monopolisten er lik: $MC(q) = 10 + Q/2$

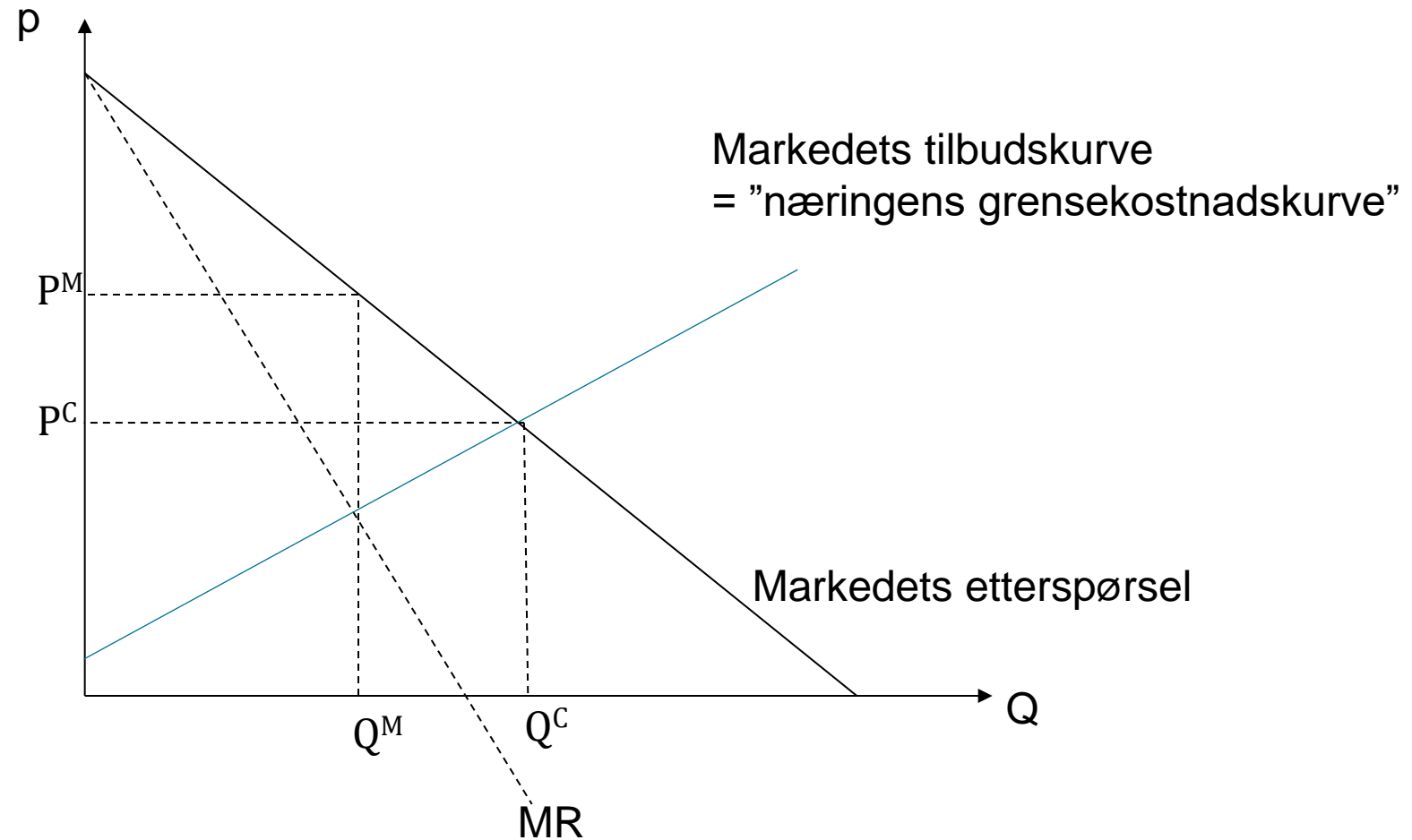
- Vis at monopolistens marginalinntekts funksjon er: $MR(Q) = 120 - \frac{18Q}{50}$
- Vis at monopolistens optimale produksjon er $Q_M = 275$. Hva er den optimale prisen for monopolisten?
- Hva blir profitten for hver fabrikk?

Effektivitet og Velferd

$P = MC$
 \Rightarrow Effektivitet

Monopol versus frikonkurranse

Praktisk problem 2.3

Anta nå at det er fullkommen konkurranse i markedet for produksjon av mobiltelefoner, som i PP 2.1, og finn konsument- og produsentoverskudd.

- a. Vis at når $Q^C = 500$ og $P^C = 30$ per enhet, så vil konsumentoverskuddet være lik 22 500 og produsentoverskuddet være lik 5 000.
- b. Vis nå at en produksjon på 275 enheter vil gi et samfunnsøkonomisk overskudd på 21 931,25

Markedsmakt, kap. 3.2

Grad av markedsmakt styrer hvor mye renprofitt (monopolprofitt) en bedrift kan hente ut av markedet

- Et vanlig mål:

$$LI = \frac{P - MC}{P}$$

- Lerner-indeksen
- $LI = 0$ hvis pris = grensekostnad
- $LI \leq 1$ og lik 1 kun dersom $MC = 0$

Oppgave 1

Etterspørsel etter vare Q er gitt ved $p = 500 - 2Q$, der p er prisen på gode Q , og Q er kvantum etterspurt. Anta at en monopolist produserer denne varen og har kostnadsfunksjon $c(Q) = Q^2$.

- i) Anta at monopolisten vil maksimere sin profitt. Hvor mye produserer monopolbedriften og til hvilken pris? Forklar intuisjonen bak tilpasningen.
- ii) Hva ville markedstilpasningen ha vært under fullkommen konkurranse? Forklar ditt svar og kommenter den samfunnsøkonomiske lønnsomheten ved denne markedstilpasningen. Hvor mye taper samfunnet ved monopoltilpasning?